

fornybar» energieffektivitet slippskvoter

EBL i 2008

EBL - Energibedriftenes Landsforening
Pb 7184 Majorstua
0307 Oslo

Tlf: 23 08 89 00
E-post: ebl@ebl.no
www.ebl.no

Drivkraft i utviklingen av Norge som energinasjon

EBL
ENERGIBEDRIFTENES LANDSFORENING

Klima og energi har stått høyt på EBLs agenda i 2008 – eller mer presist: Den delen av klimautfordringen som henger sammen med energi og energipolitikk.

Utgangspunktet for EBLs strategi er oppsummert i en rapport som ble utgitt i februar, og som dannet grunnlaget for en stor del av aktivitetene gjennom hele året: "Energi er Norges klimautfordring". Rapporten dokumenterte at norske klimagassutslipp i stor grad stammer fra fossil energibruk. De sentrale budskapene var:

- Vi må bruke riktig energi – altså øke andelen fornybar energi
- Vi må bruke energi riktig – altså satse mer på energieffektivisering

Denne tilnærmingen plasserer energibedriftene i Norge i en sentral rolle for å løse samfunnets klimautfordringer. Dette ble igjen grunnlaget for mye av vårt arbeid både innenfor næringspolitikk, omdømmebygging og rekruttering i 2008. Energiens rolle som klimaløsning, og energibedriftenes rolle som klimaløsere, illustrerer vår bransjes voksende betydning. Det styrker og utdyper den merverdi som norske energibedrifter yter for samfunnet. Det viser også at energibransjen er vel verdt å satse på – både for politikere som ønsker gode klimaløsninger, og for mennesker som ønsker en meningsfull karriere. I denne brosjyren kan du lese om EBLs arbeid i 2008.

Energipolitikk og klimautfordringene

Innen energibruk har EBL særlig engasjert seg på to områder i 2008. I transportsektoren har vi profilert elektrisitet i transport som et viktig klima- og energisparetiltak, og inngått et samarbeid med blant annet Toyota. På petroleumssiden har EBL opprettet kommunikasjon med Oljedirektoratet og Oljeindustriens Landsforening. EBL er invitert inn i deres videre utredninger om hvordan oljebransjen skal legge om sin virksomhet i en klimamessig riktig retning.

Miljøverndepartementet har igangsatt et utredningsarbeid kalt Klimakur, med rapportering etter valget høsten 2009. Dette vil danne grunnlag for Regjeringens videre handlinger for å nå klimaforliket og tilfredsstillende fornybardirektivet. EBL har deltatt aktivt inn mot SFTs og NVEs arbeid med Klimakur.

EBL har vært aktiv i å synliggjøre Norges forpliktelser i forhold til fornybardirektivet. Dette direktivet vil stimulere til øket andel av elektrisitet og fornybar varme i det totale energisystemet. EBL har en nær dialog med myndighetene og har vurdert konsekvensene for energisystemet. Behov for mer kraft og fjernvarme som følge av konverteringen fra fossilt til fornybart, forenkling av konsesjonssystemet og behovet for mer nett, er sentrale områder.

Vurderingen av hvor gode nye fornybare energiprojekter er, vil være en avveining mellom lokale miljøkonsekvenser og positive klimahensyn. For å finne de beste prosjektene, er det viktig å ha en konstruktiv dialog med de sentrale miljøorganisasjonene og fagetatene.

RESULTATER »

- Samferdselsdepartementet har etablert en ressursgruppe for introduksjon av elektrisitet i veitransportsektoren. EBL leder ressursgruppen som skal etablere en handlingsplan i løpet av våren 2009.
- EBLs argumenter om energibransjens sentrale rolle og viktigheten av konvertering fra fossil til fornybar energi er tatt inn arbeidet med Klimakur.
- EBL har styrket dialogen med de sentrale miljøorganisasjonene gjennom 2008. Det er aksept for at vi har en sentral rolle i den videre utviklingen av rammebetingelsene for nye energianlegg og avveiningen mellom miljø og klima.

Klimaforliket

I forhandlingene i Stortinget om klimaforliket, spilte EBL en aktiv rolle og ba blant annet om at det må etableres en fungerende støtteordning i påvente av sertifikatmarkedet.

RESULTATER »

- EBL bidro sterkt til at det endelige forliket skrinla den planlagte ordningen med 8 øre til vindkraft og i stedet gikk inn for forbedring av gjeldende investeringsstøtte. Selv om også denne ordningen har betydelige svakheter, vil dette bidra til at det faktisk blir bygget vindkraft i årene fremover, i påvente av felles sertifikatmarked med Sverige.

Grønn Boks

I februar lanserte EBL og medlemsbedriftene rekrutterings- og omdømmekampanjen Grønn Boks. Kampanjen setter fokus på hvordan norsk energibransje kan bidra med løsninger på klimautfordringene. Kampanjen inkluderte en reklamefilm som ble vist på TV2, samt et eget nettsted: grønnboks.no.

Medlemsopplutningen om kampanjetiltakene var god og det ble satt i verk en rekke lokale tiltak i regi av medlemsbedriftene.

RESULTATER »

- Evalueringen av kampanjen viser at Grønn boks er et vellykket kommunikasjonskonsept. Hele 56 prosent av befolkningen kjente til Grønn Boks som energi-/miljøtiltak etter filmvisningen, og 85 prosent av disse hadde et positivt bilde.
- Bransjens omdømme holdt seg jevnt høyt gjennom hele året, på tross av tidvis høye priser. Tilliten til informasjonen fra bransjen nådde "all time high" ved slutten av året, noe som ble forklart blant annet med Grønn Boks-kampanjen
- Medlemsbedrifter og EBL stod bak flere vellykkede "Grønn dag"-arrangementer på utdanningsinstitusjoner der klima og energi var i fokus.

Hjemfall

Målsetningene med EBLs arbeid rundt hjemfall har vært

- at en ny hjemfallsordning skal bli minst mulig byrdefull for medlemsbedriftene
- at hjemfall ikke må skje uten kompensasjon
- at videre drift må være sikret.

Etter at Regjeringen led nederlag for EFTA-domstolen, har EBL vært i konstruktiv dialog med myndighetene.

RESULTATER »

- Ordningen Stortinget nå har vedtatt er i samsvar med EBLs mål og innebærer at flertallet av EBLs medlemmer beholder sine rettigheter på ubegrenset tid. Ordningen medfører at medlemmene unngår et tap av eiendomsrett verdt flere hundre milliarder kroner.

Nettpolitikk

Dagens rammer for regulering og utvikling av strømmettet ble lagt gjennom behandlingen av energiloven av 1992. Den energipolitiske dagsorden har endret seg radikalt siden den gang. Det er bred enighet om at klimautfordringene må løses, og det er en økende forståelse for at fornybar energi spiller en viktig rolle i løsningen.

EBL har gjennomført et prosjekt som legger et grunnlag for myndighetenes videre arbeid med en nettpolitikk tilpasset dagens energipolitiske mål. Det er et hovedpoeng at politikken for kraftnettet - som for veinett, jernbanenett, telenett og øvrig infrastruktur - må utformes for å underbygge overordnede politiske mål. For kraftnettets del vil det si miljø- og klimapolitiske mål, mål om forsynings-sikkerhet, næringsutvikling og effektiv ressursutnyttelse.

RESULTATER »

- Nettpolitikkprosjektet ble presentert for OED og for det politiske miljøet. Energi- og miljøkomiteen på Stortinget ba i november 2008 regjeringen om at det i forbindelse med den varslede evalueringen av energiloven foretas en gjennomgang av nettpolitikken, herunder investeringsinsentiver, sammenhengen mellom nett og produksjon og tilknytning av elektrisitet fra ny fornybar energiproduksjon, og at eventuelle justeringer av gjeldende lov og regelverk gjennomføres.
- Dette er et gjennombrudd for arbeidet for å få rammevilkår for utviklingen av nett som er mer i tråd med de energipolitiske mål og ambisjoner for øvrig. Ikke minst er det et viktig gjennombrudd for den politiske oppmerksomheten og interesse for kraftnettet og tilhørende rammevilkår.

Nettregulering

EBL har helt siden den nye reguleringsmodellen ble innført for to år siden, påpekt at NVEs metode for å kalibrere nettselskapenes inntektsramme gir nettselskapene lavere avkastning enn det som har vært forutsatt fra myndighetenes side. NVE vedtok i desember 2008 endringer i kontrollforskriften som bedrer investeringsinsentivene for nettselskapene. Endringen gir en tidligere inntektsstrøm knyttet til investeringene, og gir noe forbedring i nåverdien ved en investeringsportefølje. Investeringsinsentivene må forbedres ytterligere.

RESULTATER »

- Endringen gir en økning i inntektsrammen til distribusjons- og regionalnettene i 2009 på om lag 350 millioner kroner, sammenlignet med den metoden NVE benyttet i 2008. Det blir en tilsvarende økning i rammene i årene som kommer.
- EBL har også fått gjennomslag for at nettselskapene totalt sett skal oppnå normalavkastning hvert år. Dette ga en etterjustering av kostnadsgrunnlaget for 2007 på 906 millioner kroner.

Fremføring av infrastruktur

Det er et mål å få mest mulig forutsigbare rammevilkår og samfunnsmessige rasjonelle løsninger for fremføring av infrastruktur. Dette er viktig med tanke på de investeringer bransjen står overfor de kommende år.

I forbindelse med utforming av nye forskrifter for legging av kabler og ledninger i vegggrunn, arbeider EBL for å få til et så balansert regelverk som mulig. EBL etablerte et prosjekt med flere alliansepartnere for å synliggjøre utfordringene ved manglende samordning. Prosjektet presenterte sin rapport på et seminar våren 2008.

RESULTATER »

- Gjennom 2008 er det utarbeidet en ny avtalemal for fellesføring av svakstrøm og sterkstrøm på lavspenningsmaster eid av nettselskapet. Arbeidet er gjort sammen med KS Bedrift og Telenor.
- Sammen med andre rør- og kabelaktører har EBL foreslått at det nedsettes et utvalg for å avklare hvem som skal være samordningsmyndighet nasjonalt og lokalt for etablering, drift og vedlikehold av rør og kabler.

Sluttbrukermarkedet

Kundebevisstheten om klima- og miljøkonsekvenser ved produksjon og bruk av energi, er økende, og mange kunder ønsker informasjon som muliggjør bevisste miljøvalg. EBL videreutvikler ordninger for dokumentasjon av kraftavtaler basert på fornybar produksjon, legger til rette for effektivitetsgevinster ved full innføring av avansert måle- og kommunikasjonssystemer og bidrar til at rammebetingelsene stimulerer til effektiv og god kundebehandling.

RESULTATER »

- EBL har i samarbeid med medlemmene utviklet en bransjenorm for markedsføring og deklarerer av kraftleveranser. Ordningen har i løpet av 2009 blitt godt mottatt blant medlemmene. Den brukes av leverandører som omfatter nær 70 prosent av markedet for husholdningskunder. I Gallups energibarometer for 4. kvartal 2008 kunne en registrere en stigende positiv interesse for fornybare kraftprodukter blant norske forbrukere.
- Bransjen og EBL har i løpet av 2008 vært pådrivere for utvikling av vilkårene for implementering av nye avanserte målerløsninger i Norge. Aktiviteten har i første rekke dreid seg om:
 - Bedre finansieringsløsninger
 - Funksjonalitetskrav nå og for senere behov
 - Fremdriftsplaner og tidskrav for implementeringen

Rammebetingelsene til norske energibransje initieres og fastsettes i stadig større grad av EU. For å få økt innflytelse i internasjonale fora besluttet EBL i 2008 å ytterligere forsterke det internasjonale arbeidet. EBL arbeider med å koordinere bransjens innsats i Eurelectric og Nordenergi, samt å etablere norske og internasjonale nettverk.

Nordenergi

I 2008 har EBL hatt formannskap og sekretariat i Nordenergi. EBL har valgt å utvikle organisasjonen med fokus på å oppnå konkrete resultater. Dette har ført til at samarbeidet i dag preges mer av den europeiske markedsutviklingen der felles nordiske posisjoner kan øke graden av innflytelse. Sentrale temaer som har vært behandlet i 2008, er den tredje energi-markedspakken, den grønne pakken, samt utvidet nordisk og interregional markedsintegrasjon.

RESULTATER »

- Nordenergi har i 2008 lyktes i å fremme en rekke felles posisjoner mot NordREG, Nordel, Nordisk ministerråd, ETSO, ERGEG og Europaparlamentet.
- Gjennom et etablert samarbeid med Nordenergis søsterorganisasjon i Sentralvest-Europa (NWE MPP), registrerer vi i tillegg økt aksept for norske og nordiske prinsipper knyttet til markedskobling, intradag-handel og transparens blant kontinentale markedsaktører

EURELECTRIC/EU

EBL har gjennom deltakelse i EUTRELECTRIC og direkte overfor EU-kommisjonen, arbeidet for at det kommende fornybar-direktivet i størst mulig grad skal tilfredsstillende norske interesser. Dette gjelder blant annet definisjonen av fornybar energi og mulighetene for å handle med opprinnelsesgarantier, samt mulighetene for å etablere felles sertifikatmarkeder. Vi har lyktes i å få frem våre budskap i EURELECTRIC og til dels også i EU-kommisjonen, men motstanden fra et flertall av medlemslandenes energimyndigheter har resultert i mindre gjennomslag når det gjelder handelsordninger.

RESULTATER »

- EBL har fått fullt gjennomslag i fornybar-direktivet for vårt synspunkt om at ikke bare biodrivstoff skal telle med, men også elektrisitet og hydrogen.

Markedsdesign

EUs regelverk vedrørende kraftmarkedet er under endring. EU-kommisjonen vil styrke de nasjonale regulatorers kompetanse og uavhengighet, samt styrke regulatorenes formelle samarbeid. Tildeling av en viss overnasjonal myndighet er aktuelt. Gjennom arbeidet i gruppen "Markedsdesign and integration" har EBL utarbeidet posisjoner rundt ITC (Inter TSO Compensation) og markedsdesign og satt fokus på problemstillinger av betydning for Norge. Posisjoner og underliggende argumentasjon er spilt inn i arbeidsgrupper med søsterorganisasjoner i Europa og Eurelectric og diskutert med sentrale representanter i EU-kommisjonen.

RESULTATER »

- I Kommisjonens høringsdokumenter om retningslinjer for tariffing og ITC, ser vi nå tydelige spor etter EBLs arbeid.

Rekruttering

Rekruttering har vært et av EBLs prioriterte arbeidsområder i 2008. Rekruttering var også et hovedfokus i Grønn Boks-kampanjen. EBLs rolle i bransjens arbeid innen rekruttering og kompetanse er å bidra til at medlemsbedriftene har et godt tilfang av riktig kompetanse på kort og lang sikt. Tiltakene som settes i verk skal gi merverdi for flest mulig. HR-undersøkelsen 2008 viste at en av bransjens største utfordringer er rekrutteringssituasjonen blant sivilingeniører.

I det utdanningspolitiske arbeidet fokuserer EBL på dimensjonering av bransjerelevante studieretninger i tillegg til faglig kvalitet og innhold i studiene.

RESULTATER »

- I 2008 var det rekordstor økning i antall søkere til studieretningen Energi og miljø ved NTNU. EBL arbeidet aktivt med å øke antall studieplasser, og høsten 2008 kunne 142 nye studenter ta fatt på studiene, mot 90 året før.
- I 2008 har EBL tegnet samarbeidsavtaler med Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB). EBL deltar også i en referansegruppe for videreutvikling av Bachelorstudiet i fornybar energi, som startet høsten 2008, og utvikling av Masterstudium innen fornybar energi.
- En bransjegruppe ledet av EBL har i regi av Næringslivsringen og prosjektet "Fremtidens byggstudium ved NTNU", gitt innspill vedrørende studiets kvalitet og innhold, samt bransjens fremtidige kompetansebehov og innhold
- Bransjen tilbyr i større grad sommerjobber og bachelor- og masteroppgaver til studenter som et rekrutteringstiltak. Eksempelvis ble 80 prosent av alle bacheloroppgavene på elkraft ved Høgskolen i Sør-Trøndelag i 2008 gjennomført hos energibedrifter.

Flere kvinner i energibransjen

Kvinneandelen i energibransjen er på 18-20 prosent. Få bedrifter har handlingsplaner for å endre denne situasjonen. EBLs styre har i 2008 vedtatt nye målsetninger for å øke kvinneandelen i bransjen. EBL skal være en pådriver i dette arbeidet. Handlingsplanen for flere kvinner til bransjen er revidert og det er opprettet en referansegruppe for dette arbeidet. Målet er å utvikle og beholde de kvinnene som allerede er i bransjen, og styrke fremtidig rekruttering av kvinner.

RESULTATER »

- I 2008 er det etablert et mentorprogram for kvinner i bransjen som har påbegynt en lederkarriere eller har potensial for lederstillinger. Mentorprogrammet går over halvannet år og har 26 deltakere. Det er rekruttert 26 mentorer fra bransjen – både kvinner og menn.

Arbeidsgiverpolitikk

Tariffoppgjørene i bransjen har i 2008 blitt gjennomført uten problemer. Det samme gjelder de lokale lønnsforhandlingene.

RESULTATER »

- EBL har alene og sammen med NHO Fellesskapet over tid etablert et godt forhandlingsklima med de ulike arbeidstakerforeninger. Det gir en god plattform for ro i arbeidslivet og gode forhandlingsløsninger.

